helion.pl
KSIĘGARNIA INTERNETOWA · WYDAWNICTWO

IDŹ DO
PRZYKŁADOWY ROZDZIAŁ
SPIS TREŚCI

KATALOG KSIĄŻEK
KATALOG ONLINE
ZAMÓW DRUKOWANY KATALOG

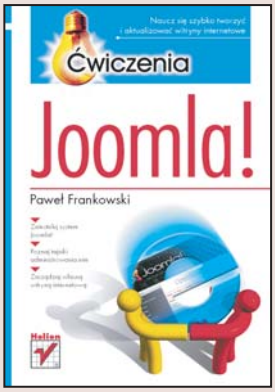
TWÓJ KOSZYK
DODAJ DO KOSZYKA

CENNIK I INFORMACJE
ZAMÓW INFORMACJE O NOWOŚCIACH
ZAMÓW CENNIK

CZYTELNIA
FRAGMENTY KSIĄŻEK ONLINE

Joomla! Ćwiczenia

Autor: Paweł Frankowski
ISBN: 83-246-0806-0
Format: A5, stron: 176

Poznaj jeden z najlepszych systemów zarządzania treścią!

Obecnie każdy może zaistnieć w internecie. Utworzenie prostej strony internetowej jest bardzo łatwe, a jeszcze mniej wysiłku wymaga korzystanie z ogólnodostępnych blogów. Jednak wiele osób chce tworzyć bardziej złożone witryny, a jednocześnie nie ma czasu na naukę zaawansowanych technik programowania. Doskonałym rozwiązaniem dla nich są systemy zarządzania treścią (CMS), które umożliwiają szybkie i łatwe tworzenie oraz rozbudowywanie stron. Joomla! to jeden z najbardziej zaawansowanych systemów CMS, który jest jednocześnie prosty w obsłudze oraz zupełnie darmowy.

Z książki „Joomla! Ćwiczenia" dowiesz się, jak zainstalować ten system i korzystać z niego. Poznasz zasady działania CMS, funkcjonowania witryn internetowych oraz zarządzania nimi. Nauczysz się zmieniać wygląd stron za pomocą szablonów oraz korzystać z panelu administracyjnego. Poznasz możliwości, jakie dają komponenty, moduły i dodatki. Wykonując proste ćwiczenia, szybko nauczysz się tworzyć efektowne witryny przy minimalnym nakładzie pracy.

- Instalacja systemu Joomla!
- Zakładanie witryny
- Zarządzanie stronami i ich zawartością
- Używanie szablonów
- Administrowanie witryną internetową
- Korzystanie z komponentów, modułów i dodatków
- Optymalizacja działania Joomla!

Wydawnictwo Helion
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel. 032 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl

Spis treści

	Wstęp	5
Rozdział 1.	Joomla! i inne systemy zarządzania treścią	9
	Co to jest CMS?	9
	Budowa CMS	10
	Jakie są cechy charakterystyczne CMS?	11
	Kiedy przejawia się efektywność CMS?	15
	Co oznacza nazwa Joomla!?	18
	Dlaczego więc Joomla!?	18
	Co to jest Joomla! PE (Power Edition)	22
	Skąd czerpać informacje o CMS?	23
Rozdział 2.	Przygotuj swój warsztat	25
	Założenia wstępne	25
	Miejsce w sieci	26
	Administracja panelem administracyjnym konta	31
	Domena	37
	Subdomeny	38
	DNS	39
Rozdział 3.	Instalacja systemu Joomla!	43
	Uprawnienia plików — zmiana atrybutu	49
	Instalacja Joomla! — wstęp	50
Rozdział 4.	Pierwsze kroki w administracji stroną	63
	Budowa Joomla!	63

Rozdział 5. Zmiana wyglądu strony 79
Zmiana wyglądu frontowej strony serwisu 80
Instalacja szablonu 84
Modyfikacja szablonu — wprowadzenie 89
Rozdział 6. Zmiana wyglądu panelu administracyjnego 99
Rozdział 7. Zarządzanie stroną i jej zawartością 107
Tworzenie artykułu dynamicznego 114
Menu 120
Menedżer mediów 124
Rozdział 8. Komponenty, moduły i dodatki 133
Komponenty 133
Moduły 138
Dodatki 142
Joomla 1.5 — wszystko w jednym 143
Strona startowa 145
Kontakty 148
Banery (reklamowe) 152
Rozdział 9. Wydajność i optymalizacja Joomla! 161
Optymalizacja elementów graficznych 162

Pierwsze kroki w administracji stroną

Budowa Joomla!

Joomla!, podobnie jak inne CMS, składa się z części frontowej (ang. *front end*) oraz administracyjnej (ang. *back end*). *Front end* to strona internetowa — czyli to, co widzą internauci (goście) oraz zalogowani w serwisie użytkownicy. Z kolei *Back end* to część administracyjna strony. Znajdują się tam narzędzia służące do konfiguracji, optymalizacji, tworzenia statystyk oraz przygotowania i zarządzania zawartością oraz użytkownikami. Warto wspomnieć, iż panel administracyjny znajduje się pod innym adresem URL niż sama strona WWW.

ĆWICZENIE

4.1 Logowanie do panelu administratora

Po poprawnym zainstalowaniu system Joomla! jest już gotowy do pracy, należy się tylko zalogować do panelu administratora. Domyślne interfejs administratora znajduje się w folderze *administrator*, który jest podkatalogiem głównego katalogu:

1. Aby otrzymać dostęp do panelu administracyjnego strony, musisz do adresu domeny dopisać `/administrator`. Przykładowo, gdy standardowy adres wygląda następująco: *http://twoja-strona.wroclaw.pl/*, po dopisaniu tego wyrazu adres powinien wyglądać następująco: *http://twoja-strona.wroclaw.pl/administrator/*. Pamiętaj, aby wpisana przez Ciebie nazwa domeny była identyczna z tą, która została wyświetlona w jednym z końcowych okien instalatora. W przeciwnym przypadku możesz zauważyć nieoczekiwane problemy w części administracyjnej, np. przy dodawaniu nowych elementów do strony.
2. Inną, dłuższą metodą jest poprawne zalogowanie się na stronie głównej (formularz logowania), a następnie naciśnięcie odnośnika *Administrator*.
3. Do zalogowania użyj loginu (domyślnie „admin") i hasła, które podałeś podczas instalacji skryptu (patrz rysunek 4.1).

Rysunek 4.1. *Joomla! 1.0.11 — okno logowania do panelu administracyjnego*

Teoretycznie możliwa jest zmiana nazwy katalogu *administrator*, ale pociągnie to za sobą konieczność pracochłonnego wyszukania i zmiany wszystkich odwołań do tego katalogu w plikach źródłowych Joomla!.

4. Następnie kliknij na przycisk *Login*, aby zalogować się do systemu.

5. W przypadku Joomla! 1.5 nowością jest możliwość wyboru języka administracji pod polami loginu i hasła. Jest to szczególnie wygodne w przypadku wielojęzycznych redaktorów (rysunek 4.2).

Rysunek 4.2. *Joomla! 1.5 — okno logowania do systemu*

Jeżeli chodzi o bezpieczeństwo przechowywania w systemie hasła oraz autoryzacji do systemu, Joomla! należy do systemów wyjątkowo bezpiecznych. Nawet administrator mający dostęp do FTP nie może podglądnąć hasła, które przechowywane jest w formie zaszyfrowanej.

6. Jeżeli poprawnie się zalogowałeś, zostaniesz automatycznie przeniesiony do panelu administracyjnego strony (patrz rysunek 4.3).

Panel administracyjny zawiera odnośniki do wszystkich stron oraz narzędzi służących do zarządzania komponentami i modułami:

1. Górne menu — najbardziej rozbudowane, umożliwia szybki dostęp do wszystkich elementów składających się na stronę WWW.
2. Pasek zagłębienia — pokazuje, na jakiej podstronie aktualnie się znajdujesz.
3. Panel aktywności — wskazuje m.in., ile osób jest zalogowanych do serwisu i jaki jest ich status, wyświetla listę zainstalowanych komponentów, popularnych stron itp.

Rysunek 4.3. *Joomla! 1.0.11 — panel administracyjny*

4. Szybkie odnośniki do najbardziej przydatnych części panelu administracyjnego.
5. Informacja o wersji zainstalowanego oprogramowania. Jest to dodatkowe pole wprowadzono wraz z nową dystrybucją, co ma na celu uświadomienie administratorom serwisu, iż oprócz wprowadzania nowych treści należy zwrócić uwagę na aktualność, i tym samym bezpieczeństwo, aplikacji sieciowej.

Poza wyodrębnieniem plików językowych dla panelu administratora, z instalacją nowej dystrybucji Joomla! 1.5 otrzymasz zmienioną szatę graficzną, która jest zdecydowanie bardziej intuicyjna i przyjazna dla użytkownika. Osoby, które korzystały z poprzedniej wersji, mimo początkowych trudności ze zmianą przyzwyczajeń, na pewno docenią nowy interfejs (rysunek 4.4).

ĆWICZENIE

4.2 Powrót do indeksu panelu administracyjnego

Pracując w panelu administracyjnym, w dowolnym momencie możesz wrócić do głównego okna, które widzisz tuż po zalogowaniu się:

1. Z górnego menu wybierz i kliknij przycisk *Start* lub *Site*.
2. Zostaniesz automatycznie przeniesiony na główną stronę panelu administracyjnego.

Rysunek 4.4. *Joomla! 1.5 — panel administracyjny*

Konfiguracja witryny

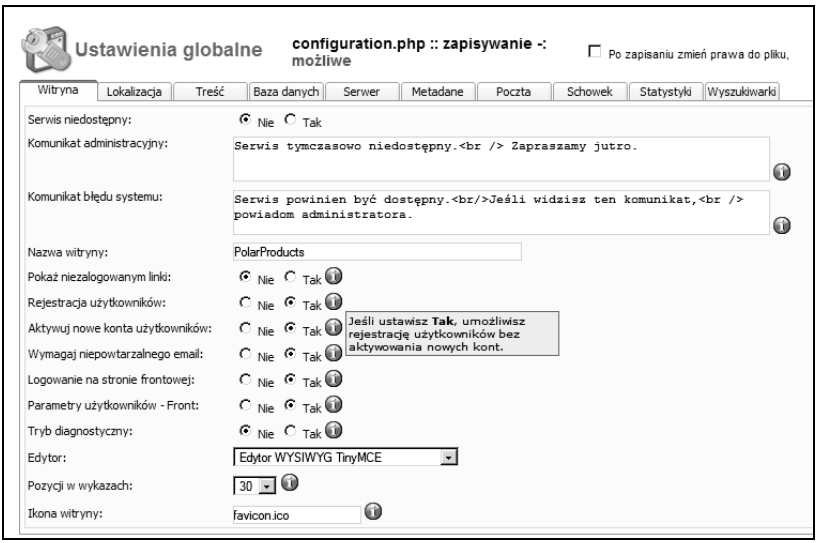
Edycję strony zacznij od działu *Ustawienia globalne* (ang. *Global Configuration*) — zmiany wprowadzone w tym dziale odpowiadają za podstawowe ustawienia serwisu. Ustawienia konfiguracyjne umożliwiają poprawne funkcjonowanie serwisu oraz określają domyślne ustawienia różnych szczegółowych parametrów (patrz rysunek 4.5).

ĆWICZENIE

4.3 Zmiana nazwy witryny

Funkcja ta umożliwia określenie dowolnego tytułu witryny, jaki pojawiać się będzie w pasku tytułu przeglądarki internetowej. Nazwa strony może być także wyświetlana w szablonie serwisu (patrz niektóre szablony witryny).

1. Z górnego paska menu wybierz *Witryna*, następnie kliknij odnośnik *Konfiguracja witryny* (rysunek 4.6).
2. W pierwszej zakładce odnajdź pozycję *Nazwa witryny* i wpisz swoją nazwę, np. firmy czy organizacji (rysunek 4.5).

Rysunek 4.5. *Joomla! 1.0.11 — ustawienia globalne*

Rysunek 4.6. *Joomla! 1.0.11 — dostęp do ustawień globalnych*

3. W celu zapisania nowych ustawień naciśnij na ikonę *Zapisz* (ang. *Save*), znajdującą się z prawej strony ekranu, pod górnym menu (patrz rysunek 4.7).

Rysunek 4.7. *Ikony funkcyjne*

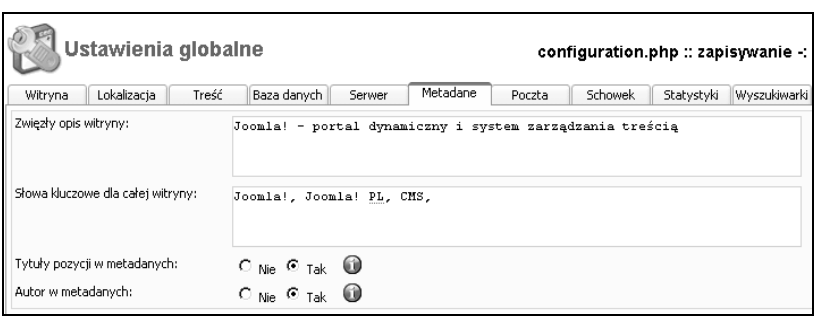
4. Naciśnięcie odnośnika *Zapisz zmiany* spowoduje, że wprowadzone zmiany zostaną zapisane, okno edycji zostanie zamknięte, a Ty zostaniesz przeniesiony do okna menedżera.
5. Z kolei użycie ikony *Zastosuj* spowoduje zapisanie wprowadzonych zmian, jednak nadal pozostaniesz w oknie edycji. Reguły te odnoszą się do wszystkich stron w panelu administracyjnym.

ĆWICZENIE

4.4 Zmiana opisu witryny oraz słów kluczowych

Opis (ang. *Meta Description*) i słowa kluczowe (ang. *Meta Keywords*) mają znaczenie w przypadku umieszczenia Twojej witryny w indeksach robotów przeszukujących sieć. W kwestii skuteczności umieszczania tych tagów są różne opinie, warto jednak wpisać zwięzły opis strony oraz dosłownie do 10 słów kluczowych. Wyszukiwarki uwzględniają z reguły do 256 znaków (łącznie ze spacjami), używając tych informacji do wprowadzenia opisu strony podczas wyświetlania listingu witryn. Pamiętaj jednak, aby nie powtarzać tych samych słów, a użyte słowa oddzielać przecinkami.

1. Będąc zalogowanym w panelu administracyjnym, przejdź do *Ustawień lokalnych*.
2. Wejdź do zakładki *Metadane* (rysunek 4.8).

Rysunek 4.8. *Etap tworzenia opisu strony*

3. W pole *Zwięzły opis witryny* wprowadź swój opis. Sugeruję, abyś ograniczył jego długość do 15 – 20 słów.

4. W pole *Słowa kluczowe* wpisz wyrazy, które uznasz za tzw. „słowa-klucze", czyli najbardziej odpowiadające treści serwisu. Przykładowe słowa kluczowe właściwe dla firmy zajmującej się sprzedażą notebooków to: notebook, laptopy, komputery przenośne.

ĆWICZENIE

4.5 Szybki podgląd strony

Nim powrócimy do badania zakamarków ustawień, czyli podstaw administracji, pora powiedzieć, jak należy podglądać wprowadzone do witryny zmiany bez ręcznego wpisywania adresu strony w pasku adresu przeglądarki internetowej.

1. W przypadku Joomla! 1.5 (i zapewne nowszych edycji) w górnej części okna panelu administracyjnego odnajdź przycisk *Podgląd* (ang. *Preview*) (rysunek 4.9).

Rysunek 4.9. *Joomla! 1.5 — przycisk służący do podglądu serwisu*

2. W nowej zakładce okna przeglądarki będziesz mógł zobaczyć, jak aktualnie wygląda główna strona (frontowa) Twojego serwisu.

Jak możesz zaobserwować na powyższym rysunku, obok przycisku *Podglądu* znajdują się dwie ikony informacyjne (ilość e-maili w skrzynce oraz ilość zalogowanych do panelu użytkowników) oraz przycisk do wylogowania z panelu administracyjnego (ang. *Logout*).

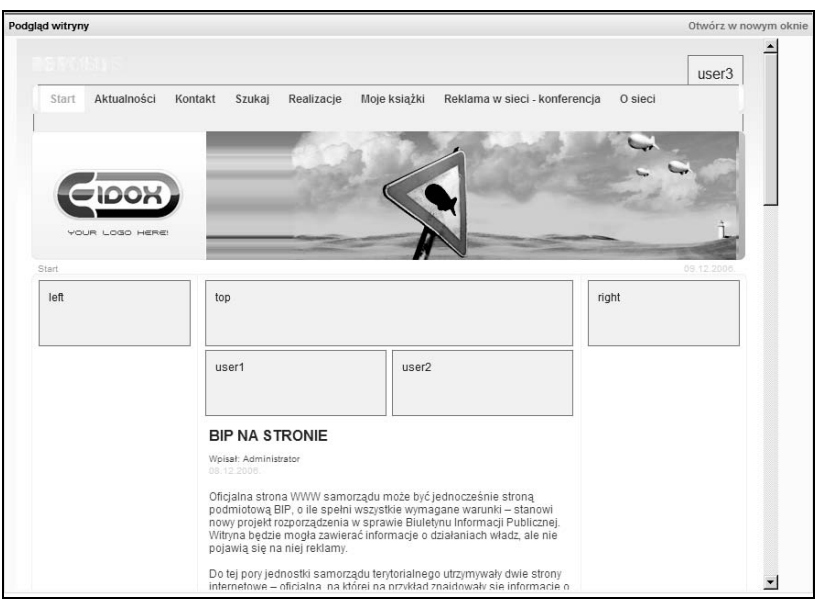
W przypadku Joomla! 1.0.11 (i wcześniejszych edycji) dostęp do funkcji podglądu jest nieco inny, ale i oferuje więcej możliwości:

1. Z górnego menu wybierz *Witryna*, następnie najedź kursorem na opcję *Podgląd witryny* i wybierz *W nowym oknie* (rysunek 4.10).
2. W nowej zakładce okna przeglądarki będziesz mógł zobaczyć, jak aktualnie wygląda główna strona (frontowa) Twojego serwisu.
3. Do wyboru masz jeszcze opcję *W tym oknie*, co spowoduje wyświetlenie strony w oknie panelu administracyjnego.

Rysunek 4.10. *Joomla! 1.0.11 — podgląd witryny*

4. Z kolei wybranie opcji *Pozycje modułów* umożliwi Ci wgląd w strukturę budowy aktualnego szablonu serwisu, a dokładniej — ustawienie określonych modułów (w tym menu nawigacyjnych), z których składa się Joomla! (zobacz rysunek 4.11).

Rysunek 4.11. *Podgląd rozmieszczenia modułów*